

DZIENNIK POMORSKI

Przedpłata:

Na „Dziennik Pomorski” wraz z dodatkami „Rolnik”, „Anioł Stróż”, „Ognisko Domowe” i „Dodatek niedzielny”. — W ekspedycji miejscowej 2,20 zł — z odnośnikiem 2,30 zł — w agencjach po za Chojnicami 2,30 zł — z odnośnikiem 2,45 zł — przez pocztę 2,64 zł — w ekspedycji kwartalnie 6,60 zł., przez pocztę już z odnośnikiem 7,62 zł. — W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w składzie, strejków itp. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów.

Redakcja i Administracja: Chojnice, ul. Człuchowska 13.

Pocztowe konto czakowe 201 032

Konto bankowe: Bank Powiatowy, Chojnice.

Miejaska Kasa Oszczędności, Chojnice.

Tel. 44 Adres telegr. „Dziennik Pomorski”. Skryt poczt. 33

Ogłoszenia:

Ogłoszenia na 4-tej stronie 6 linowej od wiersza piąty. lub jego miejsce 15 gr. na 3-iej stronie 6 lin. 25 gr. na 2-iej stronie 6 lin. 50 gr. Dla Wolnego Miasta to samo w guld. gdańskich. — Ogłoszenia skomplikowane z zastrzeżeniem miejsca oraz z niezwykłym nakładem przy każdym poszczególnym wypadku 20% nadwyżki. Ogłoszenia z innych krajów płatne tylko w walucie tytułu. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 9 przed poł.

Chojnice, sobota 18 grudnia 1926 r.

„Dziennik Pomorski”

wraz z dodatkami

„Niwa Pomorska, Anioł Stróż,
Rolnik i Ognisko Domowe”

na miesiąc styczeń kosztuje:

w ekspedycji naszej	zł. 2,20
z odnośnikiem	„ 2,30
przez pocztę	2,54

„DZIENNIK POMORSKI” zamówić można w każdym urzędzie wzgl. agencurze pocztowej i w ekspedycji naszej w Chojnicach.

Dawniej a dziś.

Jak już zaznaczyliśmy w jednym z poprzednich numerów naszego pisma, rząd obecny ułożył plan wydatków czyli budżet, przekraczający znacznie budżet przewidziany przez rząd ministra skarbu Zdziechowskiego. — Co gorsze wydatki te przekraczają zdolność płatniczą społeczeństwa według oceny wielu rzeczoznawców.

Z niepokojem spoglądamy na wysokie ceny za towary, ceny które stale rosną, na bezrobocie i potęgający się stale zasięg gospodarczy.

A winę w tem wielką ponoszą podatki. Bo przecie każdy czy fabrykant, czy kupiec a także rolnik sprzedając jakiś przedmiot, pamięta o tem, że czeka go opłata podatkowa i przecie musi stąd pientądze na ten cel zebrać.

Pozatem ten, który opłaca wysoki podatek, nima pieniędzy na zakupno towarów, a skoro towaru nie zakupi, to kupiec nic nie sprzedaje a tak samo fabrykant nima dla kogo fabrykować i robotnik, gdzie pracować.

Nadto wysoki podatek odstrasza ludzi od zakładania nowych przedsiębiorstw. Ile razy to się słyszy, takie słowa: Na założenie przedsiębiorstwa i na pierwszy okres miałbym dostateczny kapitał, ale obawiam się, że za nim przedsiębiorstwo me zdołam rozwinąć zjeżdża mnie podatek. — I stąd nima pracy i stano wisz dla umysłowo pracujących.

No a podatki zależne są od wydatków państwa. Podatki płaciliśmy i przedtem i były one już wówczas za wysokie. Ale wówczas sfery rządowe dążyły do oszczędności. Ministrowie skarbu Kucharski i Zdziechowski nawet byli poprzednio przedmiotem napaści z powodu rzeczowych, ale rzekomo za ostrych metod oszczędnościowych.

A niemniej pisma partji rządowych domagały się oszczędności.

Dziś jest inaczej. Dziś organ naczelny „sanatorów” „Głos Prawdy” atakuje stronnictwa opozycyjny, to znaczy narodowe, za to, że domagają się oszczędności. Jeden z głównych wodzirejów „sanacji” poseł Miedziński nazywa dążenia oszczędnościowe posłów „oszczędnościami delicytowymi (niedoborowym)” a zamłary rządu do wzdęcia wydatków „rozrzutnością dochodową”.

My się jednak niezdawimy temu głosowi „sanacyjnego” „Głosu Prawdy”, (który tak się „usanował” że z tygodnika miżernego stał się wielkiem pismem codziennem). My rozumiemy, że pisma tego rodzaju niechętnem okiem spoglądają na dążenia oszczędnościowe. Bo gdyby zaprowadzono oszczędności, to nie byłoby funduszu na subwencje dla pism „sanacyjnych”, to nie byłoby 5000 zł. na szkoły żydowskie, ani 150 zł. na cylinder reprezentacyjny dla ministra z polatanami spodniami, (o czem wspomnieli wicepremier Bartel) itp. to byłaby ściślejsza kontrola przy wydatkach.

Ale pytamy, jakie ma korzyści głodny robotnik i zle opłacany robotnik, ubogi wciśnik z tego, że państwo wydawcy pism przychylnych sanacji zapychają sobie kieszenie, że się wydaje pieniądze na czarne gabinety podsłuchowe?

Co z tego za pożytek dla państwa i narodu? Czyż to było celem przewrotu majowego.

— Jak już poprzednio zaznaczyliśmy, podatki i to wielkie były już przed przewrotem i ciężko nam było pod względem gospodarczym, ale wtedy każdy ścisł pas w nadziei, że ten okres przemiane, wtedy sfery rządzące silły się na to aby jak najszybciej ulżyć narodowi w wygórowanych opłatach obniży ceny i aby robotnikowi dostarczyć pracę. (Ale to się wydawało dla niejedynej drogą zbyt długą i uciążliwą.)

Przewrót majowy obiecał nam, że te naprawy dokonane będą błyskawicznie, że „raj” nas czeka i dobrobyt. A tymczasem z dnia na dzień jest gorzej, a pozatem strasliwszy nadzieję i widoki na polepszenie zaś organa „sanacji” napadają na tych, którzy domagają się oszczędności i ziągrodzenia doli podatników.

Ot różnica między tem, co było dawniej a co jest dziś!

Budżet uchwalony w III. czytaniu.

Ciekawe obrady w komisjach. — Wesole święta sejmu. — Zamysły niemieckie. Wieści z Rosji.

Ze sejmu W środę sejm zajmował się na plenarnem posiedzeniu sprawą budżetu na I kwartał 1927. Przy tej okazji wygłoszono różne charakterystyczne przemówienia.

Jak bezpartyjny poseł żydowski Pryłucki ostro atakował rząd za jego milczenie i bezprogramowość. Milczenie szefa rządu Piłsudskiego staje się wprost niepokojące. Państwa zachodnie nie uważają już Polski za państwo demokratyczne, lecz za jakiś kalfiat z tajemniczym padyczachem na czele. To ustosunkowanie się państw zachodnich w stosunku do Polski, wyraźnie dało się odczuć na ostatniej sesji Ligi Narodów w Genewie.

W głosowaniu odrzucono wniosek posła Zdziechowskiego o skreślenie z dodatkowych kredytów ministerstwa spraw wojskowych sumę 10 milionów zł.

Odrzucono także wniosek stronnictwa chłopskiego o przyznanie kredytu w sumie 2 milionów złotych dla centralnej kasy kółek rolniczych.

Budżet przyjęto w trzecim czytaniu głosami: Chł. N., Piasta, Ch. Dem., Wyzwolenia i Str. Chłopskiego. PPS. i Zydzi wstrzymali się od głosowania.

Na tem porządek dzienny wyczerpano. Zycząc zebranym „wesołych świąt!” p. marszałek Rataj zamknął posiedzenie.

Minister wojny a skarbu państwa. Wielkie zdziwienie wywołało, że premier Piłsudski przybył na posiedzenie komisji budżetowej obradującej nad budżetem wojskowym. Na posiedzeniu tem m. i. poseł Czetwertyński (Związek Ludowo Narodowy) przypomniał p. Piłsudskiemu uwzględnionych generałów w więzieniach wileńskich. Sprawa ta, niezwykle szkodliwa dla reputacji armji polskiej, powinna natychmiast znaleźć swe rozstrzygnięcie.

W dyskusji wziął również udział p. Piłsudski. Zdaniem p. Piłsudskiego żołnierzowi polskiemu wie dzie się obecnie lepiej i zbyt jego wykazuje znaczne polepszenie, bowiem minister spraw wojskowych wydał rozporządzenie, by wydano żołnierzowi wszystko. — „choćby ze złości, żeby niczego nie zwracano zprowarem skarbowi państwa”. (Jak to zrozumieć.)

Potem wystąpił ostro przeciw administracji wojskowej.

Drobne wiadomości z Polski i ze świata.

Dr. Brejski Izidor wykluczony ze stronnictwa. Uchwałą Prezydium Zarządu Głównego w dniu 10 bm. został w myśl art. 3 Statutu za działalność na szkodę Stronnictwa wykluczony z szeregow „Piasta” p. Izidor Brejski z Torunia.

Równocześnie Prezydium przyjęło do wiadomości oświadczenie wiceprezesa Zarządu Okręgowego Pomorskiego p. Jana Bruszeńskiego, że potępia podstępne usiłowania p. Brejskiego, zmierzające do wniesienia fermentów w szeregi „Piasta” na Pomorzu.

Proces przeciw dyrektorowi warszawskiej kasy chorob. Przed sądem okręgowym rozpoczął się proces pierwszego dyrektora kasy chorob. m. Warszawy Filarego Solle i 5 ciu towarzyszy, oskarżonych o nadużyciu w gospodarce kasy chorob. Oskarża prokurator Borowski, bronią adw. Paschalski i aplikant adwokacki Ruffi, osk odpowiadają z wolności.

Niedyskrecje Niemca — pacyfisty. Z Gdańska donoszą w jednym z tutejszych gimnazjów wystąpił z odczytem na temat (del pokój) generalny sekretarz niemieckich pacyfistów (Deutsche Friedensgesellschaft) Gerhard Seeger. Prelegent demaskuje rzekomo pacyfistyczną politykę rządu Rzeszy i cytuje szereg danych co do wydatków na wojsko. Polityka Reichswehry — brniały wywody polemista dąży do stworzenia z republiki — państwa militarnego. Widać to z rozbu-

dowy Reichswehry. Budżet tej powiększył się z 100 milionów marek złotych do wysokości 486 milionów. Biorąc pod uwagę, że Reichswehra posiada sto tysięcy wojska lądowego i 42 tys. marynarki, to suma ta jest stanowczo za wysoką i prawdopodobnie będzie zużytkowaną na tajne wydatki zbrojeniu. Ciekawem było zwłaszcza zestawienie poszczególnych sum dy spozycyjnych ministra Reichswehry i ministra oświaty.

Charakterystycznym jest, że Reichswehra na 36 500 szeregowych posiada 38 tys. starszych szeregowych (gefreiterów) i każdy szósty jest podoficerem. Na każdą grupę 300 ludzi wypada i pułkownik, generałów zaś posiada Reichswehra aż 46. Widać z tego, że Reichwehra jest kadraj wielkiej armji, którą uzupełni w razie potrzeby czarna Reichswehra i inne tajne związki wojskowe.

Nacjonalści niemieccy uważają obecnie Polskę za największego wroga.

Niezwykli goście w teatrze. Wczoraj we wtorek 14 bm. do Teatru Miejskiego w Toruniu podczas przedstawienia operetki „Najpiękniejsza z kobiet” w przerwie między 1 ym i 2-ym aktem przybyło dwóch kompletnie pijanych osobników w mundurach wojskowych. Rozstąpił się w fotelach w foyer i piętra i rozpoczął palić papierosy. Na uwagę dyżurnego w teatrze policjanta, że palić w foyer nie wolno, jeden z nich zawołał „Precz, bo w łeb palnę”. Na takie dictum acerbum policjant udał się o pomoc do obecných

Dnia 16 grudnia 1926 r. zmarła po ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św. moja najdroższa córka, nasza najukochańsza siostra i szwagierka

ś. p.

Władysława Czarnowska

w 21 roku swego życia,
o czym donosi w ciężkim smutku pogrążony

ojciec z rodziną.

Brusy, dnia 16 grudnia 1926 r.

Eksperta odbędzie się w niedzielę, dnia 19 grudnia br. o godz. 4. po poł., pogrzeb w poniedziałek przed poł.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

2888

Rynek 17.

Jul. Schreiber

Chojnice.

Sukienki damskie, wełniane i jedwabne, eleganckie sukienki balowe — najnowsze fasony w wielkim wyborze.

Obwieszczenie.

Kupujemy 300 m³ kamieni polnych, ponad 20 cm. wielkich. Oferty z podaniem ceny za 1 m³ z zwózką i bez zwózki uprasza się przesłać do podpisanej władzy Chojnice, dnia 14 grudnia 1926 r. 2889

Magistrat.

Maszyny rolnicze!

Polecam po znizonych cenach:

śrutowniki, parniki, buraczarki, centryfugi, młocarnie do prostej słomy, manège. Młocarnie szerokokł. oddaje po nadzwyczaj wyjątkowych cenach.

Dostarczam również wszelkie części do centryfug.

Leon Studziński - Kościerzyna
Pom. — Tel. 67. 2882

Praktyczne i tanie podarki gwiazdkowe

Konie na biegunach skórka pociągnięte, szory wyjazdowe i robocze, dzwonki dla koni, kanapy, garnitury, leżanki, materace.

Wielki wybór

w skórzanych torebkach, walizkach, tekach portmonetkach i cholewkach, jak i w wielkim wyborze laski, baty i t. d. i t. d. polecam po cenach konkurencyjnych

Leon Rekowski
zakład tapicersko-rymarski
Chojnice, Plac Jagielloński 3.

Ogłaszajcie w Dzienniku Pomorskim.

Zamawiam niniejszym pismo
„Dziennik Pomorski“
z Chojnic
na miesiąc styczeń

Proszę pobrać odemnie przez listowego przedpłatę 2 miesięczną z opłatą pocztową razem 2,54 zł. tych

dnia 1926

Imię i nazwisko _____
miejscowość _____
ulica _____
pokwitowanie poczty _____

Licytacja przymusowa

W sobotę, dnia 18 b. m. sprzedam o godz. 12 w poł. przed restauracją p. Heinricha najwięcej dającemu za got.

1 konia
2 świnie
1 wóz wyjazdowy
Winkowski.

2892 kom. sąd. Chojnice.

Licytacja przymusowa

W poniedziałek, dnia 20. bm. sprzedam o godz. 3 po poł. u p. Młszewskiego w Lubni przy dworcu najwięcej dającemu za gotówkę

1 debowy bufet
Winkowski

2893 kom. sąd. Chojnice.

Licytacja przymusowa

W poniedziałek, dnia 20. bm. sprzedam o godz. 10. przed poł. u p. Libery w Borsku najwięcej dającemu za gotówkę 2894

1 sanie wyjazdowe
Tego samego dnia o godz. 11 przed poł. u gosp. p. Blancka w Borsku przy Wielu

1 wóz roboczy
Winkowski

komornik sądowy, Chojnice.

Licytacja przymusowa

W poniedziałek, dnia 20. bm. sprzedam o godz. 2 po poł. u p. Kaziszkiego w Lubni najwięcej dającemu za gotówkę

1 prosiak, 1 cielak
Winkowski

2896 kom. sąd. Chojnice

Licytacja przymusowa

We wtorek, dnia 21. bm. sprzedam o godz. 3 po poł. u p. Jana Kroplewskiego w Męcinkale najwięcej dającemu za gotówkę 2895

1 szafę do bielizny
1 lustro
Winkowski

komornik sądowy, Chojnice.

Sielawki

nadeszły 2898

Albert Ludwig

Choinki na gwiazdkę

poleca

K. Błaszczyk

Szosa Gdańska 16.

Chlewy, remiza, lokal do warsztatu wielkie podwórze
do wydzierżawienia 2897

Wirkus, Młyńska 20.

Rutynowany

buchalter-bilansista

przyjmie zajęcia wieczorowe
Oferty do Dz. Pom. pod „buchalter“ 2890

Tylko przez OSZCZĘDNOŚĆ całego narodu stworzymy granitowe podstawy niezależności i mocarstwowej potęgi Polski.

BANK LUDOWY

Sp. z odp. niogr.

Telefon 97. w Chojnicach Rynek 4.

przyjmuje wkłady oszczędnościowe na 9-15 proc. rocznie. Członkom udziela pożyczek na dogodnych warunkach. Kupcom i przemysłowcom otwiera rachunki bieżące. Złatwia wszelkie transakcje bankowe. 2424

Kupno okazjone

futro podróżowe

w dobrym stanie tanio na sprzedaż. 2891

kuśnierstwo Weiland
Dworcowa 10.

TAPETY

ładne i tanie od 85 gr. rolka. oraz

zeszyty szkolne poleca 2272
Drogerja Zak
obok Magistratu.

Stenografji

wyucza darmo. listownie (21)
Redakcja Stenografii Polskiego,
Warszawa, Szczygła 12.

Proszek do piernika „AWOKO“

torebkę po 30 groszy poleca

Drogerja pod Orłem
ALEKSY WOJNOWSKI
Rynek 11.

Lustrzany połysk

Urbin